

Vijfde zondag van Pasen

Wij zijn hier samengekomen in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.

Welkom u allen op deze vijfde zondag van Pasen. In de evangelie tekst van deze zondag zijn we weer even teug naar de tijd voor Pasen, hoe Jezus zijn leerlingen op het laatst van zijn leven voorbereidt op zijn heen gaan, maar vooral hoe hij daarna met hen verbonden wil blijven.

Het is een gedeelte uit de afscheidsgesprekken zoals Johannes die heeft opgetekend. Jezus steekt zijn bezorgde vrienden voordurend een hart onder de riem. Wees niet bang voor de dingen die komen gaan, dat is de grondtoon.

Ik ga heen naar de Vader en in dat huis van mijn Vader is ruimte voor velen.

Vertrouw er maar op. En zichzelf noemt hij de weg en de waarheid en het leven.

En als Jezus zegt: "Jullie weten waar ik heenga en ook de weg is jullie bekend", dan vallen Thomas en Phillippus hem in de rede en zeggen: "Hoe weten we nu waar je heengaat? En hoe kennen wij de weg? En God, die U Vader noemt, die zien we niet?"

Vragen, die wij in onze tijd herkennen. Wie of wat noem ik God die hij zijn Vader noemt? Waar is dat huis van de Vader en hoe is de weg daar naar toe?

Jezus antwoorden aan de leerlingen zijn diepgaand en dus ook voor ons niet makkelijk om te verstaan.

Het vraagt van ons om zijn woorden steeds opnieuw in overweging te nemen, om te leren dat geloven toch uiteindelijk vertrouwen is.

Maken wij het eerst in ons zelf stil voor we ons verder bezinnen op deze evangeliewoorden en vragen wij daarna God om vergeving voor ons tekortschieten.

Openingsgebed.

God onze Vader, gij zijt onder ons aanwezig en toch zien wij U niet. Gij werkt onder ons en wij merken het vaak niet.

Gij hebt ons Jezus gegeven, een man met open handen, met liefdevolle woorden en een groot hart voor alle mensen. Doe ons inzien hoe wij kunnen zijn door te leven zoals Hij. Amen.

Overweging

Als U vandaag een evangelietekst gehoord zou hebben van b.v. de barmhartige Samaritaan, of de genezing van de blinde, dan blijft zo'n evangelie na het eerste gehoor makkelijker hangen. Anders is dat wellicht het geval met de evangelie woorden van zojuist waarin Johannes ons vertelt over hoe Jezus zijn leerlingen voorbereidt over zijn heengaan. Het zijn meerdere uitspraken van Jezus bij elkaar, in latere tijden wellicht aan elkaar geregen.

Het is een rijk evangelie en ik wil bij enkele van die uitspraken wat nader stil staan. "Wees maar niet ongerust", troost Jezus zijn leerlingen; "Vertrouw op God en op mij. Ik ga heen naar het huis van mijn Vader en in het huis

van mijn Vader is ruimte voor velen". Die woorden klinken in ieder geval voor ons allen wel bekend.

Ik gebruik deze passage nogal eens bij uitvaarten, vaker bij mensen die wat onzeker zijn over zichzelf, b.v. omdat ze nog maar weinig met kerk en het geloof hebben en daarom niet gerust zijn over de manier waarop de goede God hen zal ontvangen. Voor mij drukt die tekst allereerst uit: je mag je geborgen weten, je mag je veilig weten, er is veel meer ruimte voor je dan je ooit had durven dromen. God, onze Vader, is barmhartig en vergevend. Voor God die Jezus zijn Vader noemt telt ieder mens, ook al is die mens in zijn leven misschien nog zo van het gangbare patroon afgeweken. Gods goedheid gaat uit naar alle mensen. Bij Hem moge we thuis komen. Durven we ons in geloof toe te vertrouwen?

Veel mensen zoals U en ik stellen zich voortdurend de vraag naar wat je leven echt zinvol maakt. Er zit iets in ons dat ons doet zoeken wat ons leven gaver, rijker, gelukkiger, zinvoller kan maken. Zo is er bij veel mensen van nature al een hang naar spiritualiteit. Op allerlei manieren zijn wij op zoek naar levenszin, naar levenskracht, naar iets wat ons in ons leven vreugde en voldoening geeft.

Veel mensen vinden die levenskracht, vreugde en voldoening in sport, in zorg en aandacht voor elkaar b.v. vrijwilligerswerk. De inzet voor de ander geeft ons leven zin. Maar ben je daardoor ook meteen al een godzoeker? Valt dat samen? Dat weet ik niet. Voor veel mensen niet, denk ik. Of spiritualiteit overgaat in religiositeit in geloven in een God die ons leven draagt, vraagt toch ook nog iets anders. Het is sterk afhankelijk van je opvoeding, persoonlijke ervaringen, je eigen aard en karakter, je vrienden, studie en zo nog meer. Maat ik denk dat het toch nog het meeste afhangt van het feit of je iemand bent die zich durft over te geven, of je je leven, je doen en laten in handen van God durft te leggen. Een God die we niet kennen, aan de Verborgene, de Ongeziene, zoals we Hem straks weer noemen. Overgeven aan Diegene die groter is en alle leven omvat. Ook mijn leven, met alles wat ik daarin doe. Niet zo passend in deze tijd die ons voorhoudt alles toch vooral zelf in eigen hand te houden, zelf te kunnen beredeneren, de eigen regie te voeren.

Je overgeven aan God, je doen en laten in zijn handen leggen. Maar wie, wat, hoe is die verborgene God? Hoe weten we de weg naar Hem en hoe en waar zien we de Vader?

Jezus geeft als antwoord: "Ik ben de weg de waarheid en het leven, niemand komt tot de Vader dan door mij". Vooral bij dat laatste zinnetje, bleef ik toch weer even hangen: "Niemand komt tot de Vader dan door mij" !

Betekent dat dan buiten Jezus geen behoud? Hoe moet het dan met al die mensen die het christelijk geloof hebben losgelaten? En al die miljarden mensen die nooit met het christelijk geloof in aanraking zijn geweest

omdat ze in een ander geloof of in een niet religieuze omgeving zijn opgegroeid? Hoe moet het dan met onze kleinkinderen die veelal niet meer zijn gedoopt? Is dat alles niet juist in tegenstelling met: In het huis van mijn Vader is ruimte voor velen?

Jezus zegt bij Johannes eerst, "Ik ben de weg, de waarheid en het leven" en dan pas "Niemand komt tot de Vader dan door mij". Het beeld is dat van een weg die je moet gaan om ergens te komen, die je moet bewandelen. Het gaat hier dus over een levenspraktijk. Jezus zegt, ik ben een wijze van leven, en die manier van leven maakt verbinding met mijn Vader, met God. Het gaat er dus niet zozeer om dat je weet hoe en waar precies die weg loopt, het gaat er om dat je de weg bewandelt. Veel mensen zullen de weg bewandelen zonder te beseffen dat het de weg van Jezus is die ze gaan. Die mensen zullen ook God vinden. Er zijn mensen zegt Jezus bij Mattheüs, die hun naasten hebben gevoed of gelaafd, gekleed of bezocht- die hebben dat voor Jezus gedaan ook als ze hem nooit hebben gekend. En er zijn wellicht ook mensen die Hem denken te kennen, die zijn naam op de lippen dragen, maar die het ontbreekt aan daden van barmhartigheid en vergeving. De eersten, die met hun naastenliefde mijn weg hebben bewandeld zullen thuiskomen bij God, in tegenstelling tot de laatsten, die alleen maar de naam van Jezus in het vaandel hebben gedragen en louter voor zichzelf hebben geleefd.

Toch gaat het Jezus niet alleen om wat we doen, het gaat er vooral om wie je bent, de gezindheid van waaruit je de dingen doet of je handelt vanuit je hart. En niet b.v. om gezien te worden. In menselijk opzicht.

Jezus zegt "ik ben de weg", maar hij zegt ook : "ik ben de waarheid". Het gaat hem om waarachtigheid. Dat we de dingen doen vanuit ons hart. Jezus is de belichaming van Gods hart. Op de vraag van Phillippus: "Heer toon ons de Vader, dat is ons genoeg" antwoordt Jezus . "Wie mij ziet en zelf de werken doet die ik doe, ziet de Vader, ziet God".

Zoals Huub Oosterhuis vaak zo treffend verwoordde in zijn liedteksten; "Hij komt ons rakelings nabij, wonend in ons midden". In het tafelgebed dat we straks gaan zingen spreken we God niet alleen aan als de De Onzienlijke, de Verborgene, de tekst heeft het ook over de Levende, de Liefde. Daarin komt de Onzienlijke ons nabij, wordt hij als het ware Zienlijk.

Tot slot : De eerste lezing laat zien dat de eerste kerk op die manier ook is begonnen, Jezus opnieuw zichtbaar doen zijn in hun levenspraktijk. De leerlingen van Jezus verzamelde brood en geld in voor de noodlijdende medemens, zoals wij dat nu doen voor de voedselbank. Moge ook wij in onze tijd de weg van barmhartigheid en liefde blijven gaan, en zo ons christen zijn handen en voeten blijven geven. Amen